

YENNIDOĐAN VE ÇOCUK SAĞLIĞI

ÇOCUKLUK DÖNEMİ KAZALARı VE KORUNMA
YOLLARı

Arf

Çocuklarda Ev Kazaları ve Korunma Yolları

-
- **Dünya Sağlık Örgütü'nün tanımlamasına göre kaza, bireyin iradesi dışında, süratle etki eden bir güç nedeni ile ortaya çıkan bedensel ve ruhsal zedelenmelere yol açan olaylardır.**
  - **Kazalar beklenmeyen, ani gelişen ve zarar veren bir dış kuvvetin karşısında bireyin dikkat azlığı veya ihmali ile oluşur.**
  - **Kazalar, çocuk sağlığı üzerine fiziksel, psikolojik ve sosyal yönden etki ederek dengeyi bozmakta; hastalık, sakatlık ve hatta ölüme neden olabilmektedir.**

► Çocuklarda görülen kazaların büyük kısmı evde meydana gelmektedir. Bir evin içinde veya ona ait yakın çevrede (bahçe, havuz, garaj) meydana gelen, çoğunlukla önlenemez olaylara ev kazası denir

Ev kazalarına en çok maruz kalan oyun çocuklarının gelişim özellikleri:

- Otonomileri gelişmiş ve daha bağımsızdırlar.
- Evin her yerinde dolaşmak isterler. Bakıcılardan her an ayrılabilirler.
- Bilişsel ve davranışsal gelişimleri tamamlanmamıştır.
- Tehlikenin farkında değildirler, araştırma amacındadırlar. Arama eylemi için ellerini, ağızlarını kullanırlar ve her şeyi ağızlarına götürürler. Ellerini her yere sokabilirler.
- Yürürken adımları sağlam değildir, sendeleyerek yürürler.
- Meraklıdırlar, hareketlidirler ve tehlikelerden habersizdirler. Özellikle göz seviyelerinin üzerindeki eşyalar için meraklarını gidermek için yüksek yerlere tırmanırlar.

. Kaza Oluşumunu Kolaylaştıran Etmenler

- Kazalar farklı toplumlarda, farklı yaş gruplarında, değişik tip ve oranlarda görülürler. Bu farklılık büyük oranda kaza oluşumunu kolaylaştıran bazı etmenler nedeniyle oluşmaktadır. Bu etmenler çocuğa ait, çevreye ait ve konuta ait etmenlerdir.

Ev kazalarında çocuklar, yaşlılar ve fizik, mental veya sosyal özürllüer en önemli üç risk grubunu oluşturur.

Çocuğa Ait Faktörler

- Yaş: Okul öncesi çocukların zamanlarının büyük kısmı evde geçmektedir. 1-3 yaş grubu çocukların görme alanlarının dar ve deneyimlerinin az olması, her şeyi öğrenme ve araştırma istekleri, kaba ve ince motor becerilerinin henüz gelişmemiş olması bu yaş grubundaki çocuklarda kazaların fazla görülmesine neden olur.

► **Cinsiyet:** Erkek çocukların ilgi alanı, hareket fazlalığı gibi kişilik özellikleri nedeniyle aktif, çevresini keşfetmeye meraklı, disiplinsiz, sert oyunlar oynama merakları, kendilerini korumada zayıf ve dikkatsiz olmaları kız çocuklarına oranla yaralanma riskini arttırmaktadır.

► **Fiziksel özellikler:** Görme ve işitme yeteneklerinin tam olarak gelişmemiş olması ya da bununla ilgili bir engel, fiziksel ve zihinsel özrürlük durumu, aşırı heyecan, korku, dalgınlık, kısa boy, dikkat dağınıklığı, aşırı merak gibi fiziksel özellikler çocuklarda kaza riskini artırmaktadır.

Çevreye Ait Faktörler

- **Aile:** Aile ortamının yapısı, ailenin sahip olduğu çocuk sayısı, anne babanın eğitim durumu, sağlık durumu çocuğun kaza ve yaralanma olasılığı üzerinde etkilidir.
- **Mevsim:** Yanıklar, daha çok kış aylarında; düşme zehirlenme ve boğulmalar ise yaz aylarında daha sık olmaktadır. Kapı, balkon ve pencerelerin yaz aylarında açık bırakılması düşmelerin artmasına neden olmaktadır.
- **Coğrafya:** Belirli yaralanmalar belirli coğrafik bölgelerde daha fazla görülmektedir. Örneğin, Güneydoğu Anadolu bölgesinde yaz aylarında damda yatma; Doğu Anadolu bölgesinde kış aylarında aşırı buzlanma düşme olayları için risk oluştururken sahil kesimleri de boğulma olayları için risk oluşturmaktadır.

-
- □ **Sosyo-ekonomik durum:** Sosyo-ekonomik durum düştükçe korunma önlemleri azalmakta, çevre şartları bozulmakta ve kazalara neden olan çevresel faktörler artmaktadır. Evlerde kullanılan malzemelerin arızalı, bakımsız olması, korkuluksuz balkonlar, merdivenler, pencereler kazaların meydana gelmesine ve çocuk ölümlerine neden olmaktadır.
  - **Konuta ait faktörler:** Yaşanılan konut ve bunun içindeki eşyaların yerleştirilme biçimleri ev kazalarının oluşmasına etki edebilir. Ev kazalarının artmasına neden olan konuta ait faktörler şunlardır:

-
- □ Sık ev deęiřtirmek
  - □ Evdeki mobilya ve eşyaların yerini sık sık değiştirmek
  - □ Aydınlatma, ısıtma ve havalandırma koşullarının iyi olmaması
  - □ Döřeme malzemesi ve yer cilasının kayganlığı
  - □ Ev içinde zemin düzey farkının olması
  - □ Kolay ulaşılır yerlerde olan elektrik düğmeleri ve prizler

-
- Mobilyaların uygunsuz yerleştirilmesi, eşyaların keskin ve sert kenarlı olması
  - Elektrik, gaz ve odun sobalarının korunaksız olması
  - Dar, kırık ve yüksek basamaklı merdivenler
  - Kapı ve camların korunaksız olması
  - Uygun olmayan pencere ve balkon korkulukları
  - Temizlik ürünleri ve ilaçların çocuğun ulaşabileceği yerlere konulması
  - Uygun olmayan ya da düzenli bakımı yapılmayan bacalar

- Ev kazaları, bu etmenlerden bir ya da birkaçının bir araya gelmesi sonucu oluşmaktadır. Çocuklar, kazalardan kendilerini koruyabilecek gelişim özelliklerine sahip değildir.
- Gereksinimlerinin karşılanmasında olduğu gibi kendileri için güvenli bir çevrenin oluşturulması ve kazalardan korunmada bir yetişkinin yardımına gereksinim duyarlar.

-
- El ve vücut becerileri yetişkinlerden azdır.
  - Görme alanları yetişkinlerden dardır.
  - Vücut oranları yetişkinlerden farklıdır, kafaları büyüktür, kolayca sıkışabilir.
  - Vücutlarının ağırlık merkezi başa daha yakın olduğu için tepetaklak düşebilirler.
  - Ev aletlerinin kabloları prizler musluklar ilgili alanlarıdır.
  - Delik ve küçük aralıklarla çivi, tel, kibrit çöpü gibi nesnelere sokmaya bayılırlar.
  - Sıcak cisimlere yapışıp yanabilirler.
  - 1-3 yaş arası çocuklar sıcak banyo küvetleri ne yüzme havuzlarına büyük su birikintilerine atlamayı severler, bu nedenle boğulma riskleri daha fazladır.

Düşmelerden korunma

- ◆ Ev içinde ve dışında Merdivenlerin kenarlarında mutlaka çit bulunsun
- ◆ Çocuğunuzun altını değiştirirken yanından kısa bir süreliğine bile olsa ayrılmayın

Türkiye'de ev kazalarına ilişkin kesin bir sayı olmamakla birlikte, yapılan araştırmalara göre;

Tüm kazaların %18-25'ini ev kazalarının oluşturduğu belirlenmiştir.

Düşmelerden korunma

Bebeğin yatağının kenarları korumalı olmalı

Mobilyaları, karyola, sandalye ve yatakları pencereden uzak yerleştirin

TEŐEKKÜRLER

